

SPRAWOZDANIE

**o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym kredytach bankowych
i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków
Funduszu Wyborczego w poprzednim roku kalendarzowym**

POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE

(pełna nazwa partii)

00-539 WARSZAWA ul. PIĘKNA 3A

(adres siedziby partii)

Władysław Marcin Kosiniak-Kamysz – Prezes PSL, zam.   Kraków,
Krzysztof Andrzej Hetman – Wiceprezes NKW PSL, zam.   Lublin,
Adam Sebastian Jarubas – Wiceprezes NKW PSL, zam.   Nowy Korczyn,
Dariusz Klimczak – Wiceprezes NKW PSL, zam.   Kaliszki ,
Urszula Stefania Paślawska – Wiceprezes NKW PSL, zam.   Biskupiec,
Adam Krzysztof Struzik – Wiceprezes NKW PSL, zam.   Płock,
Andrzej Marian Grzyb – Sekretarz NKW PSL, zam.   Siedlików ,
Piotr Zgorzelski – Sekretarz NKW PSL, zam.   Żągoty ,
Stanisław Rakoczy – Skarbnik NKW PSL, zam.   Kluczbork,
Gustaw Marek Brzezin – Członek NKW PSL, zam.   Ostróda,
Stanisław Dąbrowa – Członek NKW PSL, zam.   Pilica,
Jolanta Beata Fedak – Członek NKW PSL, zam.   Zielona Góra,
Paweł Gancarz – Członek W PSL, zam.   Stoszewice ,
Mieczysław Kasprzak – Członek NKW PSL,   Ostrów ,
Wojciech Kozak – Członek NKW PSL, zam.   Zabawa ,
Stefan Krajewski -Członek NKW PSL,   Zambrów,
Janusz Florian Maćkowiak-Członek NKW PSL,   Zakrzewo
Jarosław Michał Rzepa – Członek NKW PSL, zam.   Szczecin,
Czesław Adam Siekierski – Członek NKW PSL, zam.   Warszawa,
Zbigniew Sosnowski – Członek NKW PSL, zam.   Świdziebnia
Krzysztof Gabriel Trawicki – Członek NKW PSL, zam.   Bytonia,

(imiona, nazwiska, adresy zamieszkania i numery ewidencyjne PESEL osób wchodzących w skład organu statutowego partii
politycznej, uprawnionego do jej reprezentowania)

Elżbieta Kurowska zam.   Warszawa ,
(imię –imiona, nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika finansowego)

PAŃSTWOWA KOMISJA WYBORCZA

W wykonaniu obowiązku nałożonego przepisem art. 38 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857, z późn. zm.)

NACZELNY KOMITET WYKONAWCZY POLSKIEGO STRONNICTWA LUDOWEGO

(nazwa organu statutowego partii politycznej, uprawnionego do jej reprezentowania)

przedstawia sprawozdanie za 2016 r. o źródłach pozyskania środków finansowych oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego, wraz z opinią i raportem biegłego rewidenta w zakresie wpływów na Fundusz Wyborczy partii politycznej.

Źródła pozyskania środków przez partię polityczną (z wyłączeniem Funduszu Wyborczego)

Wyszczególnienie	Kwota (wartość) w zł
1	2
Przychody/ wpływy - suma z pozycji I+II+III+IV (z wyłączeniem pkt 9 w części I)	9 258 251,98
I. Środki pieniężne wpłacone na rachunki bankowe partii 07 1540 1287 2001 6878 5776 0001 BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A. 00-950 WARSZAWA AL. JANA PAWŁA II 12 BPS SA O/Warszawa I 00-057 Warszawa Pl. Jana Henryka Dąbrowskiego 3 13 1930 1523 2310 0341 4073 0001 (nazwa i adres siedziby banku, nr rachunku)* Pozostałe rachunki bankowe PSL w załączniku- wykazie Zał. Nr „0”	9 243 494,05
1) pochodzące od osób fizycznych – ogółem	1 635 872,73
a) składki członkowskie:	81 748,45
- w kwocie przekraczającej w jednym roku wysokość najniższego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników (wykaz osób - imię i nazwisko, miejscowość zamieszkania, kwota wpłaty)*	0,00
- w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku wysokości najniższego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników (wykaz osób - imię i nazwisko, miejscowość zamieszkania, kwota wpłaty)* Zał. Nr 1	81 748,45
b) darowizny (pieniężne) (wykaz osób - imię i nazwisko, miejscowość zamieszkania, kwota wpłaty)* Zał. Nr 2	1 554 124,28
c) spadki i zapisy (pieniężne) (wykaz osób - imię i nazwisko, miejscowość zamieszkania, kwota wpłaty)*	0,00

2) odsetki od środków na rachunkach i lokatach bankowych	13 199,05
3) pochodzące z posiadania i z obrotu obligacjami Skarbu Państwa i bonami skarbowymi Skarbu Państwa	0,00
4) pochodzące ze sprzedaży należących do partii składników majątkowych (należy podać rodzaj i wartość poszczególnych, sprzedanych składników majątkowych)*	0,00
5) pochodzące z działalności własnej, o której mowa w art. 27 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych	0,00
b) wykaz podmiotów udzielających gwarancji*	0,00
6) kredyty	0,00
7) kwota otrzymanej dotacji podmiotowej-wybory do Sejmu i Senatu RP 2015r.	2 643 540,57
8) kwota otrzymanej subwencji	4 950 881,70
9) pochodzące z kasy partii nadwyżki środków pieniężnych wykazane w części II pkt 1 oraz środki pieniężne wykazane w części II pkt 2 i 3, odprowadzone na rachunki bankowe partii	0,00
II. Środki pieniężne wpłacone do kasy partii - ogółem	0,00
1) składki członkowskie w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku najniższego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników (art. 26a ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych)	0,00
2) inne wpłaty/darowizny w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku najniższego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników (wykaz osób - imię i nazwisko, miejscowość zamieszkania, kwota)*	0,00
3) pochodzące z działalności własnej, określonej w art. 27 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (kwoty nieprzekraczające 10 PLN - pochodzące ze sprzedaży jednostkowych egzemplarzy programu partii, statutu partii lub wykonanych kserokopii)	0,00
III. Wartości niepieniężne	0,00
1) darowizny rzeczowe	0,00
2) spadki	0,00
3) zapisy	0,00
4) usługi świadczone nieodpłatnie na rzecz partii	0,00

IV. Pozostałe źródła (niewymienione w cz. I, II i III)*	14 757,93
1. WB 7 z 2016-01-13 bank 130-1-7-21 Nota NR 1/2016 Komitet Wyborczy PSL, umowa dzierżawy domen i stron internetowych , wybory do Sejmu i Senatu RP 2015r.	2 360,94
2. WB 7 z 2016-01-16 bank 130-1-7-21 Nota Nr 2/2016 Komitet Wyborczy PSL,	1 502,88

umowa dzierżawy domen i stron internetowych, wybory do Sejmu i Senatu RP 2015r.	
3. WB 79 z 2016-04-22 bank 130-1-7-21 Nota Nr 3/2016 Komitet Wyborczy PSL, umowa użyczenia lokalu, obciążenie koszty zużytych mediów, wybory uzupełniające do Senatu 2016r. okr. 59 woj. podlaskie 2016r.	388,92
4. WB 79 z 2016-04-22 bank 130-1-7-21 Nota Nr 4/2016 Komitet Wyborczy PSL, umowa dzierżawy domen i stron internetowych, wybory uzupełniające do Senatu 2016r. okr. 59 woj. podlaskie	383,52
5. WB 44 z 2016-03-03 bank 130-1-7-21 Urząd Dzielnicy Mokotów - zwrot kosztów procesu - wyrok sądu syng. akt V Ca 2520/14	9 259,00
6. Zarząd Lokali Miejskich, 90-514 Łódź, ul. Kościuszki 47 - zwrot z tyt. nadpłaty z rozliczenia faktur, faktur korygujących i not odsetkowych	62,12
7. Gmina Dąbrowa Tarnowska, 33-200 Dąbrowa Tarnowska, Rynek 34 - zwrot z tyt. faktur korygujących	328,89
8. GetFresh Sp zoo, 02-502 Warszawa, ul. Łowicka 31 - zwrot z tyt. rozliczenia kaucji za opakowania - rozliczenie kaucji nr 491678/2015 - 66,00 - rozliczenie kaucji nr 281583/GF16 - 44,00	110,00
9. Urząd Miasta Rzeszowa, ul. Rynek 1, 35-064 Rzeszów - zwrot z tyt. nadpłaty podatku od nieruchomości za 2013, 2014 i 2015 r. - 2013r. zapłacono 1.200,24 winno być 1.200,00 - nadpłata 0,24 zł - 2014r. Zapłacono 1.225,40 winno być 1.225,00 - nadpłata 0,40 zł - 2015r. zapłacono 1.250,19 winno być 1.250,00 - nadpłata 0,19 zł	0,83
10. Cyfrowy Dom Sp zoo, 02-699 Warszawa, ul. Kłobucka 23 - zwrot z tyt. błędnej kwoty zapłaty za telewizję	45,04
11. Gmina Chojna, 74-500 Chojna, ul. Jagiellońska 4 - zwrot z tyt. rezygnacji z wynajmu lokalu (czynsz)	238,79
12. Gmina Chojna, 74-500 Chojna, ul. Jagiellońska 4 - zwrot z tyt. rezygnacji z wynajmu lokalu (podatek od nieruchomości)	77,00
Pozostałe źródła, środki wymienione w pkt.IV- pkt. 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12 są wpływami na rachunki bankowe partii, jednakże nie wymienione w pkt.I. bo w części I nie występuje taki podpunkt. Wykazane zatem zostało w rubryce przychody/wpływy –suma z pozycji I+II+III+IV (z wyłączeniem pkt9w części1).	
V. Wpłaty dokonane z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych	0,00
1) ponad limit określony w art. 25 ust. 4 (wykaz osób - imię i nazwisko, miejscowość zamieszkania, kwota)*	0,00
2) w innej formie, niż określona w art. 25 ust. 5 ..... (wykaz osób - imię i nazwisko, miejscowość zamieszkania, kwota)*	0,00
VI. Korzyści majątkowe przekazane partii z naruszeniem przepisów ustawy, które zostały przyjęte, zużyte lub utracone (wykaz osób - imię i nazwisko, miejscowość zamieszkania, wartość)*	0,00

NACZELNY KOMITET WYKONAWCZY
 POLSKIEGO STRONNICTWA LUDOWEGO
 00-539 Warszawa, ul. Piękna 3a

FUNDUSZ WYBORCZY
 POLSKIEGO STRONNICTWA LUDOWEGO
 00-539 Warszawa, ul. Piękna 3a

Wpływy i wydatki Funduszu Wyborczego

Wyszczególnienie	Kwota w zł
A. Przychody/ wpływy	167 104,69
Środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym Funduszu Wyborczego BPS SA O/Warszawa I 00-057 Warszawa Pl. Jana Henryka Dąbrowskiego 3	167 104,69
1) pochodzące od osób fizycznych	15 550,00
a) wpłaty z zachowaniem limitu określonego w art. 36a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych. Załącznik nr 3 (wykaz osób — imię i nazwisko, miejscowość zamieszkania, kwota)*	15 550,00
b) wpłaty ponad limit określony w art. 36a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (wykaz osób — imię i nazwisko, miejscowość zamieszkania, kwota)*	0,00
c) wartość darowizn, spadków lub zapisów (wykaz osób — imię i nazwisko, miejscowość zamieszkania, wartość)*	0,00
d) nieprawidłowe wpłaty – zwrócone po 31.12.2016r. - Łacny Witold Iwanowice Duże - zwrot 17.01.2017r.	110,00 110,00
2) pochodzące z wpłat własnych (z rachunku bieżącego partii politycznej)	0,00
3) Kwota przekazana z subwencji	0,00
4) odsetki od środków na rachunku bankowym	833,20
5) inne – likwidacja rachunków bankowych Komitetów Wyborczych - likwidacja rachunku bankowego KW PSL Sejm i Senat RP 2015 r. - likwidacja rachunku bankowego KW PSL wybory uzupełniające do Senatu 2016 r. okręg wyborczy nr 59 woj. podlaskie	150 611,49 150 334,77 276,72
B. Wydatki / koszty	56 428,00
Wydatki związane z udziałem w wyborach i szczegółowo rozliczone w sprawozdaniach finansowych:	54 900,00
1). z wyborów do Sejmu i Senatu	54 900,00
2). z wyborów uzupełniających do Senatu	0,00
3). z wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej	0,00
4). z wyborów organów samorządu terytorialnego	0,00

Wyszczególnienie	Kwota w zł
5). z udziału w kampaniach referendalnych	0,00
6). Wybory do Parlamentu Europejskiego	0,00
Prowizje bankowe	1 528,00
C. Korzyści majątkowe przekazane na Fundusz Wyborczy, z naruszeniem przepisów ustawy z dnia z 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych, które zostały przyjęte, zużyte lub utracone (wykaz osób — imię i nazwisko, miejscowość zamieszkania, wartość)*	0,00
Rozliczenie Funduszu Wyborczego PSL:	
Saldo BO 01-01-2016	9 839,97
Przychody/wpływy	167 104,69
Wydatki/koszty	56 428,00
Saldo BZ 31-12-2016	120 516,66

Jeżeli wykaz miałby zawierać większą liczbę pozycji, należy sporządzić go na oddzielnym arkuszu, który będzie stanowił załącznik do odpowiednich punktów sprawozdania.

Warszawa, dnia 15-03-2017 roku
(miejscowość, data)

NACZELNY KOMITET WYKONAWCZY
POLSKIEGO STRONNICTWA LUDOWEGO
00-539 Warszawa, ul. Piękna 3a

FUNDUSZ WYBORCZY
POLSKIEGO STRONNICTWA LUDOWEGO
00-539 Warszawa, ul. Piękna 3a

SKARBNIK NKW PSL

[Signature]
+ Skarbnik Funduszy

(imię, nazwisko, stanowisko i podpis osoby/osób uprawnionej/-ych do reprezentowania partii politycznej)

[Signature]

Elżbieta Kurowska - Pełnomocnika Finansowy Funduszu Wyborczego PSL
PEŁNOMOCNIK FUNDUSZU WYBORCZEGO
Polskiego Stronnictwa Ludowego

[Signature]
(imię i nazwisko oraz podpis pełnomocnika finansowego odpowiedzialnego za prowadzenie Funduszu Wyborczego)

Elżbieta Kurowska

Ground Frost Euroin Audyt Sp. z o.o.

podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - nr ewid. 68

KRS 0000061094
Regon: 010226794
NIP: 526-00-14-757

Sekretariat: e-mail: audyt@groundfrost.pl
tel. +48 22 649 98 70
fax. +48 22 649 12 96

www.groundfrost.pl
02-777 Warszawa,
Al. Komisji Edukacji Narodowej 95

**OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
wraz z raportem z badania sprawozdania partii politycznej
POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE
o źródłach pozyskania środków finansowych
na Fundusz Wyborczy oraz
o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego
w 2016 roku**

Warszawa, dnia 16 marca 2017 roku

V.G

Ground Frost Euroin Audit Sp. z o.o.

podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - nr ewid. 68

KRS 0000061094
Regon: 010226794
NIP: 526-00-14-757

Sekretariat: e-mail: audyt@groundfrost.pl
tel. +48 22 649 98 70
fax. +48 22 649 12 96

www.groundfrost.pl
02-777 Warszawa,
Al. Komisji Edukacji Narodowej 95

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
dla Państwowej Komisji Wyborczej

Sprawozdanie z usługi atestacyjnej

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania partii politycznej POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE (dalej zwanego „sprawozdaniem”) z siedzibą: 00-539 Warszawa, ul. Piękna 3A, Nr EwP 34 o źródłach pozyskania środków finansowych na Fundusz Wyborczy, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2016 roku, sporządzonego według wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2003 roku w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. Nr 33. poz. 269) za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku, które wykazuje:

- po stronie wpływów na Fundusz Wyborczy: 167.104,69 zł,
- po stronie wydatków z Funduszu Wyborczego: 56.428,00 zł.

Wysokość salda środków finansowych Funduszu Wyborczego wynosiła:

- na dzień 1 stycznia 2016 roku: 9.839,97 zł,
- dzień 31 grudnia 2016 roku: 120.516,66 zł.

Badanie zostało przeprowadzone na zlecenie oraz dla Państwowej Komisji Wyborczej.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami badanego sprawozdania odpowiedzialny jest Pełnomocnik Finansowy Pani Elżbieta Kurowska. Pełnomocnik Finansowy oraz osoby reprezentujące organy statutowe partii politycznej POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie spełniało wymagania przewidziane w ustawie z dnia 27 czerwca 1997 roku o partiach politycznych. Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o sprawozdaniu w zakresie wpływów i wydatków z Funduszu Wyborczego. Celem badania było sprawdzenie poprawności prowadzenia gospodarki finansowej Funduszu Wyborczego przez partię polityczną POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE, z uwzględnieniem zawartych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 stycznia 2003 roku w sprawie prowadzenia rachunkowości przez partię polityczną (Dz.U. z 2003 r. Nr 11, poz. 118) oraz wykazanie ewentualnych naruszeń przez partię przepisów ustawy o partiach politycznych (Dz.U. z 2011 r. Nr 155, poz. 924 ze zmianami).

Ground Frost Euroin Audyt Sp. z o.o.

podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - nr ewid. 68

www.groundfrost.pl
02-777 Warszawa,
Al. Komisji Edukacji Narodowej 95

KRS 0000061094
Regon: 010226794
NIP: 526-00-14-757

Sekretariat: e-mail: audyt@groundfrost.pl
tel. +48 22 649 98 70
fax. +48 22 649 12 96

Badanie sprawozdania partii politycznej przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- „Tez do badania sprawozdania partii politycznej w zakresie wpływów na Fundusz Wyborczy”, przedstawionych przez Krajowe Biuro Wyborcze;
- ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku o partiach politycznych (Dz.U. z 2011 r. Nr 155, poz. 924 ze zmianami);
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2003 roku w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz.U. Nr 33, poz. 269);
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 stycznia 2003 roku w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości przez partię polityczną (Dz.U. Nr 11, poz. 118);
- ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zmianami);
- krajowych standardów rewizji finansowej, w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 roku z późniejszymi zmianami, a w szczególności zgodnie z KSRF 3000 - Usługi atestacyjne inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych.

Badanie sprawozdania zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, pozwalającą na wyrażenie wniosku o sprawozdaniu partii politycznej. Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia wniosku w zakresie będącym celem i zakresem naszych prac.

Zakres wykonywanych prac obejmował czynności biegłego rewidenta opisane w dokumencie zwanym „Tezy do badania sprawozdania partii politycznej w zakresie wpływów na Fundusz Wyborczy”, przedstawionym przez Krajowe Biuro Wyborcze i były to:

- Sprawdzenie prawidłowości danych dot. rachunku bankowego Funduszu Wyborczego,
- Zbadanie danych dotyczących pełnomocnika finansowego Funduszu,
- Podanie danych dotyczących źródeł wpływów na Fundusz Wyborczy,
- Zbadanie prawidłowości darowizn dokonywanych na Fundusz Wyborczy,
- Ustalenie danych związanych z udzielonymi partii kredytami bankowymi,
- Nieprawidłowości w gospodarce finansowej Funduszu Wyborczego – ustalenie faktów dotyczących prowadzenia gospodarki finansowej funduszu wyborczego na podstawie dokumentów.

Powyższe prace zostały wykonane metodą pełną.

Ground Frost Euroin Audit Sp. z o.o.

podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - nr ewid. 68

KRS 0000061094
Regon: 010226794
NIP: 526-00-14-757

www.groundfrost.pl
02-777 Warszawa,
Al. Komisji Edukacji Narodowej 95

Sekretariat: e-mail: audyt@groundfrost.pl
tel. +48 22 649 98 70
fax. +48 22 649 12 96

Zakres wykonywanych przez nas prac nie stanowi badania bądź przeglądu sprawozdań finansowych spółek zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej wydanymi przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce, w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 roku z późniejszymi zmianami dlatego nie wydajemy żadnej opinii o sprawozdaniach finansowych, ani jakiegokolwiek częściach sprawozdań finansowych.

Na podstawie wykonanych prac stwierdzamy, iż we wszystkich istotnych aspektach:

- sprawozdanie partii politycznej w zakresie wpływów i wydatków Funduszu Wyborczego sporządzone zostało zgodnie z wymagającymi zastosowania przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2003 roku w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz.U. Nr 33, poz. 269) z uwzględnieniem ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku o partiach politycznych;
- dane liczbowe wykazane w sprawozdaniu partii politycznej są zgodne z danymi wynikającymi z dokumentów finansowo-księgowych, będących podstawą jego sporządzenia;
- ewidencja księgowa, wyodrębniona dla Funduszu Wyborczego, jest prawidłowo prowadzona;
- partia POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE udostępniła wszystkie wymagane przez biegłego rewidenta dane, informacje i udzieliła niezbędnych wyjaśnień;
- środki finansowe pozyskiwane były zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku o partiach politycznych;

oraz stwierdzamy, iż:

- umowa rachunku bankowego Funduszu Wyborczego zawiera następujące zastrzeżenia:
  - środki finansowe gromadzone w ramach Funduszu Wyborczego mogą pochodzić tylko z wpłat własnych partii politycznej oraz od osób fizycznych obywateli polskich, mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
  - środki finansowe mogą być wpłacane na Fundusz Wyborczy jedynie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą.

Ground Frost Euroin Audyt Sp. z o.o.

podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - nr ewid. 68

KRS 0000061094
Regon: 010226794
NIP: 526-00-14-757

www.groundfrost.pl
02-777 Warszawa,
Al. Komisji Edukacji Narodowej 95

Sekretariat: e-mail: audyt@groundfrost.pl
tel. +48 22 649 98 70
fax. +48 22 649 12 96

Powyższy wniosek został wyrażony w oparciu o zakres prac zdefiniowany w dokumencie „Tezy do badania sprawozdania partii politycznej w zakresie wpływów na Fundusz Wyborczy”, przedstawionym przez Krajowe Biuro Wyborcze. Przy sporządzeniu niniejszej opinii przyjęliśmy założenie, że wszelkie udostępnione nam, omawiane z nami lub publicznie dostępne informacje finansowe i inne, są rzetelne i kompletne. Wskazujemy jednocześnie, że nie przyjmujemy jakiegokolwiek odpowiedzialności za ewentualną niezależną weryfikację tych informacji, realizowaną na inne potrzeby. Niniejsza opinia została przygotowana dla Państwowej Komisji Wyborczej w związku z zawartą umową i nie powinna być wykorzystywana przez inne podmioty w innych celach.

Marcin Grzywacz

Biegły rewident nr 11769

Ground Frost Euroin Audyt Sp. z o.o.
podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - nr ewid. 68

www.groundfrost.pl
02 - 777 Warszawa,
Al. Komisji Edukacji Narodowej 95

KRS 0000061094
Regon: 010226794
NIP: 526-00-14-757

Sekretariat: e-mail: audyt@groundfrost.pl
tel. +48 22 649 98 70
fax. +48 22 649 12 96

**RAPORT
UZUPEŁNIAJĄCY OPINIĘ
NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
z badania sprawozdania partii politycznej
POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE
o źródłach pozyskania środków finansowych
na Fundusz Wyborczy oraz
o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego
w 2016 roku**

Warszawa, dnia 16 marca 2017 roku

Ground Frost Euroin Audit Sp. z o.o.

podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - nr ewid. 68

www.groundfrost.pl
02 - 777 Warszawa,
Al. Komisji Edukacji Narodowej 95

A. CZĘŚĆ OGÓLNA

I. Charakterystyka podmiotu badanego.

1. Badanie dotyczy partii politycznej POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE (dalej PSL) utworzonej w 1983 roku.
2. Adres siedziby badanej partii politycznej: 00-539 Warszawa, ul. Piękna 3A.
3. Partia polityczna PSL:
  - jest wpisana do księgi ewidencji partii politycznych pod numerem EwP 34, prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Warszawie, VII Wydział Cywilny Rejestrowy w Warszawie, ul. Płocka 9,
  - posiada nr statystyczny w systemie REGON: 001046560,
  - ma przeważający rodzaj działalności określony wg PKD 2007 symbolem 9492Z - działalność organizacji politycznych,
  - posiada Numer Identyfikacji Podatkowej (NIP): 526-00-14-214,
  - posiada Statut z dnia 17 stycznia 2017 roku.

II. Informacje o podmiocie uprawnionym do badania oraz podstawa przeprowadzenia badania.

1. Badanie sprawozdania zostało przeprowadzone na podstawie umowy nr KBW-U/23/PU/2017 zawartej w dniu 31 stycznia 2017 roku, pomiędzy Krajowym Biurem Wyborczym i spółką Ground Frost Euroin Audit Sp. z o.o., z siedzibą w Warszawie - podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych nr 68. Wyboru podmiotu uprawnionego do badania dokonała Państwowa Komisja Wyborcza w trybie art. 34 ust. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku o partiach politycznych.
2. Z upoważnienia podmiotu uprawnionego do badania Ground Frost Euroin Audit Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, badanie przeprowadził Marcin Grzywacz, wpisany do rejestru osób wykonujących zawód biegłego rewidenta pod numerem ewidencyjnym 11769.
3. Zarówno spółka Ground Frost Euroin Audit Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, jak i przeprowadzający w jego imieniu badanie kluczowy biegły rewident stwierdzają, że pozostają niezależni od partii politycznej POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE w rozumieniu postanowień Kodeksu etyki zawodowej księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC) oraz postanowień nr 56 ustawy z dnia 7 maja 2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym.

Ground Frost Euroin Audit Sp. z o.o.

podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - nr ewid. 68

www.groundfrost.pl

02-777 Warszawa,

Al. Komisji Edukacji Narodowej 95

4. Badanie sprawozdania partii politycznej zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami oraz standardami rewizji finansowej.

III. Przedmiot badania.

1. Badanie dotyczy sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych na Fundusz Wyborczy, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2016 roku przez partię polityczną POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE.
2. Przedmiotem badania jest sprawozdanie partii politycznej POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE w zakresie wpływów i wydatków Funduszu Wyborczego, sporządzone według wzoru określonego w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2003 roku w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz.U. z 2003 r. Nr 33, poz. 269), za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku, wykazującego sumę.
  - po stronie wpływów na Fundusz Wyborczy: 167.104,69 zł,
  - po stronie wydatków z Funduszu Wyborczego: 56.428,00 zł.

Sprawozdanie przedstawione do badania jest podpisane przez Pełnomocnika Finansowego Funduszu Wyborczego oraz osoby uprawnione statutowo do reprezentowania partii i składania oświadczeń woli w imieniu partii POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE.

3. Ustalenia biegłego rewidenta w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących pozyskiwania środków Funduszu Wyborczego oparte są na badaniu dokumentów metodą pełną.
4. Nie stanowiło z zasady, przedmiotu badania wykrycie i wyjaśnienie zdarzeń podlegających ściganiu, np. nadużyć oraz innych nieprawidłowości, jakie mogłyby wystąpić poza systemem ewidencji wpływów i wydatków Funduszu Wyborczego.
5. Badanie zasadnicze przeprowadzono w okresie od 27 lutego do 16 marca 2017 roku.
6. Partia polityczna POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE udostępniła wszystkie proszone przez biegłego rewidenta dane, informacje i wyjaśnienia.
7. Nie wystąpiły ograniczenia zakresu badania w odniesieniu do wpływów i wydatków Funduszu Wyborczego w 2016 roku. Kierownictwo PSL, złożyło oświadczenie o odpowiedzialności za prawidłowość i rzetelność sprawozdania oraz o kompletności ujawnienia istotnych zdarzeń.

Ground Frost Euroin Audyt Sp. z o.o.

podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - nr ewid. 68

www.groundfrost.pl

02-777 Warszawa,

Al. Komisji Edukacji Narodowej 95

IV. Ocena systemu rachunkowości.

1. Partia polityczna POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE prowadzi księgi rachunkowe w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 stycznia 2003 roku w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości przez partię polityczną (Dz.U. Nr 11, poz. 118). W sprawach nieuregulowanych rozporządzeniem stosuje postanowienia ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.
2. Ewidencja księgową prowadzoną jest przy zastosowaniu programu komputerowego SAGE SYMFONIA Finanse i Księgowość 2013 a.
3. Zastosowany plan kont i wyodrębnienie ewidencji Funduszu Wyborczego ze szczególnością na tytuły wpływów i wydatków jest wystarczający do rzetelnego i prawidłowego sporządzenia sprawozdania.

Ground Frost Euroin Audyt Sp. z o.o.

podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - nr ewid. 68

www.groundfrost.pl

02-777 Warszawa,

Al. Komisji Edukacji Narodowej 95

B. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

I. Rachunek bankowy Funduszu Wyborczego.

1. Środki pieniężne Funduszu Wyborczego były gromadzone na oddzielnym rachunku bankowym nr 21 1930 1523 2310 0342 0944 0001, prowadzonym w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A., Oddział Warszawa I, Pl. Dąbrowskiego 3, 00-057 Warszawa. Jest to rachunek odrębny od innych rachunków bankowych posiadanych przez PSL, tj. od rachunku bieżącego, subkonta do gromadzenia środków z subwencji oraz subkonta Funduszu Eksperckiego.
2. Umowa o prowadzenie rachunku Funduszu Wyborczego została zawarta w dniu 6 maja 2010 roku i obowiązywała w trakcie roku 2016. Umowa o prowadzenie rachunku Funduszu Wyborczego w §7 zawiera następujące zastrzeżenia:
  - środki finansowe gromadzone w ramach Funduszu Wyborczego mogą pochodzić tylko z wpłat własnych partii politycznej oraz od osób fizycznych obywateli polskich, mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
  - środki finansowe mogą być wpłacane na Fundusz Wyborczy jedynie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą.
3. Na rachunek bankowy Funduszu Wyborczego nie wpłynęły środki finansowe z kredytów bankowych.

II. Pełnomocnik finansowy Funduszu Wyborczego.

1. Funkcję pełnomocnika finansowego Funduszu Wyborczego w 2016 roku, podobnie jak w roku 2015, pełniła Pani Elżbieta Kurowska, zamieszkała: _____ Warszawa,
2. Pełnomocnik finansowy spełniał w roku 2016 wymogi określone w art. 35a ust. 2 ustawy o partiach politycznych. W szczególności nie był kandydatem na senatora w wyborach uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 6 marca 2016 roku w okręgu wyborczym nr 59 w województwie podlaskim, kandydatem na radnego w wyborach uzupełniających bądź przedterminowych, przeprowadzanych w 2016 roku bądź funkcjonariuszem publicznym w rozumieniu art. 115 §13 Kodeksu karnego, co stwierdzono na podstawie oświadczenia pełnomocnika finansowego.

Ground Frost Euroin Audit Sp. z o.o.
podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - nr ewid. 68

www.groundfrost.pl
02-777 Warszawa,
Al. Komisji Edukacji Narodowej 95

III. Źródła wpływów na Fundusz Wyborczy

L.p.	Treść	Kwota w zł
I.	Stan środków finansowych na rachunku bankowym Funduszu Wyborczego na dzień 1 stycznia 2016 roku	9.839,97
II.	Stan środków finansowych na rachunku bankowym Funduszu Wyborczego na dzień 31 grudnia 2016 roku	120.516,66
III.	Środki pozyskane w 2016 roku (poz.: 1+2+3+4+5)	167.104,69
1	Wpłaty własne partii, z tego:	0,00
1a)	Z subwencji	0,00
1b)	Z rachunku bieżącego partii politycznej	0,00
2	Wpłaty pochodzące od osób fizycznych z zachowaniem limitu określonego w art. 36a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku o partiach politycznych	15.550,00
3	Nieprawidłowe wpłaty	110,00
4	Odsetki od środków na rachunkach bankowych	833,20
5	Inne – likwidacja rachunków bankowych Komitetów Wyborczych:	
5a)	Likwidacja rachunku bankowego KW PSL Sejm i Senat RP 2015 roku	150.334,77
5b)	Likwidacja rachunku bankowego KW PSL wybory uzupełniające do Senatu 2016 roku okręg wyborczy nr 59, województwo podlaskie	276,72

Pozycja 5a) w powyższej tabeli dotyczy likwidacji rachunku bankowego KW PSL Sejm i Senat RP 2015 roku – wpłata została dokonana w dniu 15 stycznia 2016 roku.

Pozycja 5b) w powyższej tabeli dotyczy likwidacji rachunku bankowego KW PSL wybory uzupełniające do Senatu 2016 roku okręg wyborczy nr 59, województwo podlaskie – wpłata została dokonana w dniu 27 kwietnia 2016 roku.

Pozycja 3 w powyższej tabeli – „Nieprawidłowe wpłaty” – dotyczy wpłaty 110,00 zł w dniu 30 grudnia 2016 roku, otrzymanej od Witolda Łacnego, Iwanowice Duże. Wpłata ta została zwrócona do osoby wpłacającej w dniu 17 stycznia 2017 roku.

Ground Frost Euroin Audyt Sp. z o.o.

podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - nr ewid. 68

www.groundfrost.pl

02-777 Warszawa,

Al. Komisji Edukacji Narodowej 95

IV. Wydatki Funduszu Wyborczego

L.p.	Treść	Kwota w zł
I.	Wydatki Funduszu Wyborczego poniesione w 2016 roku w związku z udziałem w wyborach i szczegółowo rozliczone w sprawozdaniach finansowych, z tego:	54.900,00
1)	Z wyborów do Sejmu i Senatu: wybory uzupełniające do Senatu, województwo podlaskie	54.900,00
2)	Z wyborów uzupełniających do Senatu	0,00
3)	Z wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej	0,00
4)	Z wyborów organów samorządu terytorialnego	0,00
5)	Z udziału w kampaniach referendalnych	0,00
6)	Wybory do Parlamentu Europejskiego	0,00
II.	Prowizje bankowe	1.528,00
	RAZEM (I + II)	56.428,00

7 KG

Ground Frost Euroin Audit Sp. z o.o.

podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - nr ewid. 68

www.groundfrost.pl

02-777 Warszawa,

Al. Komisji Edukacji Narodowej 95

C. USTALENIA KOŃCOWE

1. Podsumowaniem wyników badania jest opinia z dnia 16 marca 2017 roku.
2. Integralną częścią opinii i raportu jest załącznik sporządzony w formie tabelarycznej, według wzoru ustalonego przez Krajowe Biuro Wyborcze, zawierający wykaz naruszeń przepisów ustawy o partiach politycznych.
3. Niniejszy raport sporządzono w czterech egzemplarzach.
4. Niniejszy raport z badania sprawozdania partii politycznej POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE składa się z 9 stron wraz z załącznikiem. Każda ze stron jest opatrzona parafką biegłego rewidenta.

Marcin Grzywacz

Biegły rewident nr 11769

**Załącznik do opinii i raportu biegłego rewidenta z badania sprawozdania partii politycznej
POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE**

Podsumowanie badania sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków funduszu wyborczego w poprzednim roku kalendarzowym

		Występuje (tak/nie)	Nazwa podmiotu	Kwota	Oznaczenie dowodu	
Saldo na rachunku funduszu wyborczego partii w dniu 1 stycznia 2016 r.		X		9.839,97 zł	WB nr 1/2016	
Przychody na funduszu wyborczym partii	od podmiotów nieuprawnionych	osoby prawne	NIE			
		osoby fizyczne nie będące obywatelami polskimi	NIE			
		osoby fizyczne będące obywatelami polskimi, nie mające stałego miejsca zamieszkania na terenie RP	NIE			
		inne organizacje i podmioty	NIE			
	z niedozwolonych źródeł	niedozwolona działalność gospodarcza partii art. 24 ust. 3	NIE			
		ze zbiorów publicznych art. 24 ust. 6	NIE			
		z najmu lokali bądź nieruchomości należących do partii	NIE			
		inne	NIE			
	gromadzone poza rachunkiem bankowym art. 36 ust. 3	NIE				
	wpłacone z naruszeniem limitu określonego w art. 36a ust. 1	NIE				
	wpłacone w niewłaściwej formie art. 36a ust. 3	NIE				
	pochodzące z pożyczek pozabankowych	NIE				
	pozyskane w sposób nieprawidłowy i niezwrócone wpłacającemu	NIE				
	Poręczenia kredytów bankowych	udzielone przez osoby niebędące obywatelami polskimi oraz przez obywateli polskich nie mających miejsca stałego zamieszkania na terenie RP	NIE			
w wysokości przekraczającej limit określony w art. 25 ust. 4 ustawy		NIE				
Kwota pozostająca na rachunku Funduszu Wyborczego partii w dniu 31 grudnia 2016 r.		X		120.516,66 zł		

